

Svoboda

Svobodu nemůžeme redukovat na volbu mezi různými danostmi (tak to např. formuluje Michálek – 7444, s. 65 a opakovaně 7419, s. 88, když říká, že „volíme z možností, které jsou před námi“). Svoboda je mnohem víc než liberum arbitrium, jež je vlastně jistou lidskou výbavou, schopností. Nechci ovšem žádnou takovou „schopnost“ volit či vybírat nikterak popřít. Svoboda je však něčím bytostně spjatým s kultivací, a ještě radikálněji řečeno, je něčím, co k nám přichází a stává se výzvou, abychom si to osvojili, abychom to přijali jako svou perspektivu, svou životní orientaci, svou atitudu, svůj životní styl. V tom smyslu je svoboda velmi úzce spjata s vírou (v původním, nikoliv dnešním významu). Svoboda znamená spolehnutí na to, co přichází – stejně jako víra. Volit to, co je „před námi“, co je „dáno“ (třeba jako jako možnost), znamená, že se svobody vzdáváme. Svobodně jednáme jen tehdy, když se se svou tvorbou podílíme na uskutečňování toho, co přichází, nikoliv když to jen „volíme“.

(Písek, 950415-2.)